

بررسی امنیت ابری در مرورگرهای سبک تلفن همراه و ارائه یک الگوی تهدید

برای شناسایی و ارزیابی آسیب پذیری های احتمالی

علیرضا چمکوری^۱

مجید حاجیانی^۲

چکیده

مرورگرهای سبک تلفن همراه به دلیل سرعت بارگذاری و سهولت دسترسی به سرویس های ابری، به طور گسترده ای مورد استفاده قرار می گیرند. با وجود این مزایا، استفاده از حافظه نهان بزرگ تر و کاهش وابستگی به پلاگین ها می تواند آسیب پذیری های امنیتی جدیدی ایجاد کند. در این پژوهش، یک الگوی تهدید طراحی و چهار مرورگر پرکاربرد شامل CM Browser، Dolphin، UC Browser و مرورگر پیش فرض سامسونگ از منظر امنیتی ارزیابی شدند. نتایج نشان داد این مرورگرها در برخی موارد داده های حساس کاربران مانند تاریخچه مرور، محتوای ایمیل و اطلاعات مالی را در معرض دسترسی غیرمجاز قرار می دهند. همچنین مشخص شد ذخیره سازی نامناسب فایل ها می تواند بستر حملات فیشینگ و تزریق محتوا را فراهم کند. یافته های این پژوهش می تواند مبنای بهبود طراحی مرورگرهای سبک در آینده قرار گیرد و به توسعه دهندگان در ارتقای امنیت کاربران کمک نماید.

واژگان کلیدی: امنیت ابری تلفن همراه، مرورگرهای سبک تلفن همراه، الگوی تهدید، آسیب پذیری مرورگر، حملات فیشینگ، ذخیره سازی ناامن.

۱. نویسنده مسئول، رشته مهندسی کامپیوتر گروه مهندسی کامپیوتر، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران
chamkoori@iaui.ac.ir

<https://orcid.org/0000-0001-7156-0011>

۲. دانشجوی دکتری پژوهشگری امنیت و مدرس دانشگاه
Hajiani.114@gmail.com

مقدمه

در سال های اخیر، استفاده از دستگاه های تلفن همراه برای مرور اینترنت و دسترسی به سرویس های ابری^۱ به طور چشمگیری افزایش یافته است. این تغییر الگو موجب شده مرورگرهای سبک به دلیل سرعت بالاتر و مصرف کمتر منابع، به گزینه ای محبوب برای کاربران تبدیل شوند. مرورگرهای سبک با بهره گیری از حافظه نهان بزرگ تر و حذف وابستگی به برخی پلاگین ها، تجربه کاربری روان تری فراهم می کنند. با این حال، این مزایا ممکن است به قیمت کاهش سطح امنیت داده های کاربران تمام شود.

مرورگرها یکی از حساس ترین نرم افزارهای کاربردی محسوب می شوند، زیرا به اطلاعات شخصی و مالی کاربر دسترسی مستقیم دارند. در نتیجه، وجود هرگونه ضعف امنیتی در طراحی یا نحوه ذخیره سازی داده ها می تواند پیامدهای جدی از جمله دسترسی غیرمجاز به اطلاعات بانکی یا تاریخچه مرور وب داشته باشد. در این پژوهش تلاش شده است تا امنیت مرورگرهای سبک موبایل با تمرکز بر نحوه ذخیره سازی داده ها و مدیریت حافظه نهان ارزیابی شود.

بیان مسئله و ضرورت پژوهش

مسئله مورد توجه در این پژوهش این است که با وجود محبوبیت مرورگرهای سبک تلفن همراه، بررسی های اولیه نشان می دهد که این مرورگرها از نظر امنیتی در سطح مرورگرهای اصلی همچون موزیلا، فایرفاکس و گوگل کروم^۲ نیستند. در بسیاری موارد، داده های حساس در حافظه نهان یا فضای ذخیره سازی خارجی دستگاه ذخیره می شوند که می تواند توسط برنامه های دیگر یا مهاجمان مورد سوءاستفاده قرار گیرد. در این حالت امنیت داده ها دچار چالش خواهد شد و کاربر تلفن همراه، همواره در دلهره ای از سرقت و یا دسترسی مهاجمان به داده هایش را دارد؛ بنابراین، پرسش اصلی این پژوهش این است که:

۱. آیا مرورگرهای سبک در ذخیره سازی داده های حساس کاربران از سازوکارهای ایمن و استاندارد بهره می برند؟

1. CLOUD SYSTEM

2. Mozilla Firefox & Google Chrome

۲. چه آسیب پذیری هایی در نحوه مدیریت حافظه نهان این مرورگرها وجود دارد؟
۳. آیا می توان الگوی تهدید ارائه کرد که آسیب پذیری های احتمالی را شناسایی و ارزیابی کند؟

پاسخ به این پرسش ها می تواند درک دقیق تری از سطح امنیت مرورگرهای سبک تلفن همراه ارائه دهد و مبنای بهبود طراحی آن ها قرار گیرد.

اهمیت و ضرورت پژوهش

گسترش روزافزون استفاده از دستگاه های تلفن همراه و مرورگرهای سبک، فرصت های جدیدی برای دسترسی سریع و آسان به سرویس های ابری فراهم کرده است. با این حال، این روند با چالش های امنیتی مهمی همراه است. مرورگرهای سبک به دلیل طراحی ساده تر و استفاده از حافظه نهان گسترده، در برابر تهدیدات امنیتی آسیب پذیرتر هستند. در صورت بهره برداری مهاجمان از این آسیب پذیری ها، اطلاعات حساسی مانند تاریخچه مرور، محتوای پیام های شخصی و داده های مالی کاربران می تواند در معرض افشا یا سرقت قرار گیرد.

اهمیت این پژوهش در آن است که با ارائه یک الگوی تهدید و شناسایی نقاط ضعف موجود، زمینه برای ارتقای امنیت مرورگرهای سبک فراهم می شود. یافته های این پژوهش می تواند مورد استفاده توسعه دهندگان مرورگرها، متخصصان امنیت سایبری و حتی سیاست گذاران حوزه فناوری اطلاعات قرار گیرد. از آنجا که مرورگرهای سبک نقش مهمی در تجربه روزمره کاربران تلفن همراه ایفا می کنند، تقویت امنیت آن ها نه تنها موجب افزایش اعتماد کاربران خواهد شد، بلکه به کاهش ریسک تهدیدات سایبری در سطح وسیع تر نیز کمک خواهد کرد.

پیشینه پژوهش

پژوهش های متعددی در زمینه امنیت مرورگرها و وب در سال های اخیر انجام شده است. بیشتر این مطالعات تمرکز خود را بر مرورگرهای رایانه های شخصی یا مرورگرهای شناخته شده ای مانند Chrome و Firefox گذاشته اند. نتایج این مطالعات نشان داده است که ضعف های معماری و نحوه مدیریت داده ها می تواند زمینه ساز حملات مختلف

ازجمله فیشینگ، جعل درخواست میان وبگاه‌های (CSRF) و سرقت اطلاعات از طریق کلیک جکینگ شود.

برای نمونه:

- Wadkar و Mishra (2014) سامانه‌ای را ارائه کردند که با پایش فراخوانی‌های سامانه‌ای مرورگر، مانع نشت اطلاعات شخصی کاربر می‌شود.
- Virvilis و همکاران (2015) تأثیر روش‌های فیلترینگ فهرست سیاه در مرورگرها را بررسی کردند و نشان دادند که این روش‌ها محدودیت‌های جدی دارند.
- Amrutkar و Traynor (2015) الگویی از تهدید برای مرورگرهای موبایلی معرفی کردند که می‌تواند ضعف‌های معماری و آسیب‌پذیری‌های ناشی از ذخیره‌سازی داده‌ها را آشکار کند.

علاوه بر این، تحقیقات اخیر به‌طور خاص به امنیت مرورگرهای سبک پرداخته‌اند و بیان کرده‌اند که استفاده گسترده از حافظه نهان و ذخیره‌سازی داده‌ها در فضای اشتراکی دستگاه‌های اندرویدی، زمینه‌ساز حملات متنوعی ازجمله بازیابی تاریخچه مرور و دسترسی غیرمجاز به اطلاعات حساس کاربران است.

باوجوداین مطالعات، بررسی‌های جامع در مورد مرورگرهای سبک تلفن همراه محدود است. این پژوهش با تمرکز بر چهار مرورگر پرکاربرد (CM، Dolphin، UC Browser و Browser) و مرورگر پیش‌فرض سامسونگ) تلاش می‌کند شکاف موجود در ادبیات را پر کند و آسیب‌پذیری‌های ناشناخته این مرورگرها را شناسایی نماید.

تعریف مفاهیم و چهارچوب نظری

مرورگرهای موبایل:

مرور یک صفحه وب نیاز به بارگذاری مجموعه‌های متعددی از منابع دارد، مانند اچ‌تی‌ام‌ال، سی‌اس‌اس و جاوااسکریپت^۱ و فایل‌های رسانه‌ای.

به‌عنوان مثال، مطابق با وانگ و همکارانش، بارگذاری این منابع با توجه به تفاوت‌های معماری و محدودیت‌های محاسباتی می‌تواند بر روی دستگاه‌های تلفن همراه آهسته‌تر از رایانه‌های شخصی باشد. [2]

1. HTML، CSS، JavaScript

سرعت در طی مرور وب سایت یکی از نگرانی های اصلی کاربران است. به عنوان مثال، بنا به گزارش، یک ثانیه تأخیر در بارگذاری صفحه وب می تواند نتیجه را در دیدگاه های مربوط به صفحه وب ۱۱٪ و رضایت مشتریان را ۱۶٪ کاهش دهد مشاهدات مشابهی در مطالعات انجام شده توسط آمازون و گوگل نیز تکرار شد.[3]

مرورگرهای سبک برای بهبود سرعت مرور و به تبع آن بهبود کیفیت تجربه کاربران، در سمت سرویس گیرنده راه کارهای مفیدی را به کار می گیرند. این مسئله موجب ایجاد یک حافظه نهان بزرگ تر برای ذخیره سازی و اجتناب از هرگونه پلاگین^۱ است که می تواند باعث تأخیر بارگذاری منابع وب شود. حافظه نهان یک حافظه موقت برای ذخیره سازی منابع وب دانلود شده است. اگر یک کاربر تلاش کند تا به URL یا همان صفحه وبی که قبلاً دیده، دسترسی پیدا کند، مرورگر چک می کند که آیا این صفحه در محتوای حافظه نهان وجود دارد یا نه! اگر محتوا یافت شود، مرورگر آن صفحه را از منابع حافظه نهان بارگذاری می کند، بنابراین، باعث صرفه جویی در زمان و منابع شبکه می شود.

مرورگرهای محبوب، مانند گوگل کروم، موزیلا فایرفاکس و اپرا، از استانداردهای ذخیره سازی وب برای ذخیره داده ها در حافظه نهان بهره می برند [4] ذخیره سازی وب را می توان به عنوان بخشی از HTML5 معرفی کرد که توسط اتحادیه (کنسرسیوم) جهانی وب^۲ استاندارد سازی شده است. ذخیره سازی وب شامل دو بخش عمده می شود: ذخیره سازی محلی و جلسه ذخیره سازی که به ترتیب رفتار مشابهی مانند کوکی های ماندگار و جلسه کوکی ها از خودشان نشان می دهند. جلسه ذخیره سازی تا باز شدن صفحه وب، منابع وب را ذخیره می کند.[4] در مورد ذخیره سازی محلی تا زمانی که مرورگر بسته است، حافظه نهان تولید شده بر روی دستگاه ها باقی می ماند.

در هر دو محیط رایانه های شخصی و دستگاه های تلفن همراه، ذخیره سازی وب امنیت بیشتری نسبت به حافظه نهان مرورگر بومی دارد. با توجه به اعلام اتحادیه (کنسرسیوم) جهانی، ذخیره سازی وب اگر به درستی اجرا شود، می تواند برای ذخیره اطلاعات حساس کاربر استفاده شود. در دستگاه های اندروید، ذخیره سازی وب معمولاً

1. PLUG-in

2. W3C

از حافظه داخلی دستگاه استفاده می کند (مانند داده/داده/نام بسته/فهرست راهنما (دایرکتوری)؛ بنابراین، این موارد ذخیره شده در حافظه نهان نمی توانند به غیر از برنامه مالک توسط هیچ کاربر و برنامه دیگری مورد دسترسی قرار گیرند.

با این حال، ذخیره سازی وب توسط حجم حافظه نهان محدود می شود. برای استفاده عمومی، اتحادیه (کنسرسیوم) جهانی وب توصیه می کند که از حجم ذخیره سازی پنج مگابایت در هر وب سایت استفاده شود، اما این حجم می تواند در هنگام اجرا بر روی دستگاه های تلفن همراه کاهش یابد.

مرورگرهای سبک معمولاً برای بهبود سرعت بارگذاری مرورگر بر روی حافظه های نهان بزرگ تر تکیه می کنند؛ بنابراین، این مرورگرها اغلب مقدار زیادی از داده های حافظه نهان خارج از ذخیره سازی وب را در ذخیره سازی خارجی انبار می کنند، مانند کارت SD. در دستگاه های اندروید، حافظه داخلی به طور کلی برای داده های برنامه، امنیت ذخیره سازی محلی بیشتری در نظر گرفته است، چرا که به طور پیش فرض، داده های ذخیره شده تنها می توانند توسط برنامه خالق مورد دسترسی یا تغییر قرار گیرند. [4] در مقایسه، هرگونه منابع ذخیره شده در ذخیره سازی خارجی توسط هر برنامه ای که اجازه رید اکسترنال استوریج^۱ را دارد، می توانند مورد دسترسی، تغییر یا حذف قرار گیرد.

جدول ۱- مرورگرهای سبک.

S. no.	نام مرورگرها	نسخه.no	ذخیره شده در گوگل پلی ^۱ (در میلیون؛ ملاحظات از سپتامبر ۲۰۱۵)	ملاحظات
۱.	مرورگر UC	۱۰/۶۲	۵۰۰-۱۰۰	
۲.	دلفین	۱۱/۴/۱۹	۱۰۰-۵۰	
۳.	مرورگر CM	۵/۲/۰۶	۵۰-۱۰	
۴.	مرورگرهای سهام سامسونگ	N/A	N/A	پیش نصب شده با تلفن همراه سامسونگ، بنابراین تعداد کل کاربران و نسخه نرم افزار نمی تواند شناسایی شود.

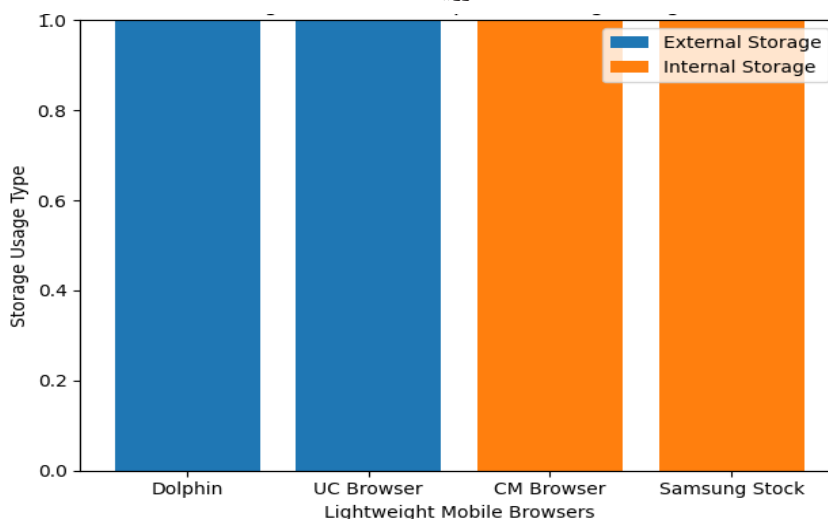
1. READ_EXTERNAL_STORAGE

1. Google play

جدول ۲ - حافظه نهان مورد هدف و مکان ذخیره سازی فایل های مرورگرها در این تحقیق

محتویات	مکان حافظه نهان مورد هدف	مرورگرها
URL-های ذخیره شده به منظور دسترسی سریع -تصویربرداری فایل های تصویری -تمام فایل های حافظه نهان (HTML, CSS, JavaScript, media)	/sdcard/TunnyBrowser/cache/speeddial_covers /sdcard/TunnyBrowser/cache/tablist_cache /sdcard/TunnyBrowser/cache/webViewCache	دلفین
-تمام فایل های حافظه نهان -TrafficStatus.db; شامل زمان بندی و پاسخ ارتباط بین سرویس گیرنده و سرویس دهنده است. -ApplicationCache.db; شامل داده برای مدیریت بارگذاری حافظه نهان است.	//sdcard/UCDownloads/cache //sdcard/UCDownloads/config /sdcard/UCDownloads/offline/	مرورگر UC
تاریخچه URL مرورگرها	/sdcard/CheetahBrowser/.data/	مرورگر CM
تصویربرداری فایل های تصویری	/data/data/com.sec.android.app.sbrowser/files/	مرورگرهای سهام سامسونگ

شکل شماره (۱): مقایسه محل ذخیره سازی حافظه نهان (Cache) در مرورگرهای سبک تلفن همراه اندرویدی.

همان طور که در شکل ۱ مشاهده می شود، مرورگرهای UC Browser و Dolphin بخش عمده ای از داده های حافظه نهان خود را در فضای ذخیره سازی خارجی دستگاه نگه داری می کنند. این نوع ذخیره سازی به دلیل قابلیت دسترسی سایر برنامه ها به حافظه خارجی، ریسک افشای اطلاعات، بازیابی داده های حساس و دست کاری محتوای کش را افزایش می دهد.

در مقابل، مرورگرهای CM Browser و مرورگر پیش فرض سامسونگ عمدتاً از حافظه داخلی برای ذخیره سازی داده های کش استفاده می کنند. این موضوع نشان دهنده سطح بالاتری از ایزوله سازی داده ها در این دو مرورگر است، هرچند نتایج سایر آزمایش ها نشان می دهد که استفاده از حافظه داخلی به تنهایی تضمین کننده امنیت کامل داده های کاربران نیست.

الگوی دشمن پیشنهادی و یک نمونه اولیه نرم افزار

الگوی دشمن

در یک کار اخیر انجام شده، مارتین و چو اولین الگوی دشمن برای خروج داده های پنهان اندروید را ارائه کردند. در این الگو، دشمن دارای قابلیت ره گیری، تزریق، ویرایش، حذف، رمزگذاری، رمزگشایی، انتقال و گوش دادن به ارتباطات کاربر است. در یک کار مرتبط D'Orazio و چو یک الگوی دشمن ارائه کردند که این الگوی قطاری از قابلیت های دنیای واقعی را دارد، از جمله: مدیریت حقوق دیجیتال (DRM) مهاجم برای دستگاه های تلفن همراه. در این مقاله، ما یک الگوی ضعیف تر (و احتمالاً، واقعی تر) از آنچه مارتین و چو و D'Orazio و چو انجام داده اند، ارائه و نشان داد که دشمن به عنوان چنین الگویی نیز می تواند برای کشف و استفاده از آسیب پذیری در مرورگرهای سبک برای دستگاه های اندروید استفاده شود. در این راستا یک مرورگر موبایل را در صورتی ناامن در نظر می گیریم که هرکدام از این اهداف برآورده شود.

هدف ۱: دشمن تاریخچه URL مرورگر را می آموزد.

هدف ۲: دشمن عبارات جستجوی کاربر را می آموزد.

هدف ۳: دشمن محتوای صفحه وب (مانند محتوای ایمیل کاربر، اطلاعات حساب بانکی) را می آموزد.

هدف ۴: دشمن می تواند محتوای حافظه نهان (مانند فایل تصویری) را تغییر دهد.

نمونه اولیه نرم افزار

برای نشان دادن ابزارهای الگوی دشمنان، یک نمونه اولیه از برنامه اندروید آماده شده که قادر به خواندن و نوشتن فایل ها در حافظه به اشتراک گذاری شده خارجی دستگاه است (از طریق مجوزهای READ_EXTERNAL_STORAGE and WRITE_EXTERNAL_STORAGE). با ملاحظه اینکه اگر به این برنامه دسترسی به مجوز WRITE_EXTERNAL_STORAGE داده شود، مجوز READ_EXTERNAL_STORAGE به طور خودکار واگذار شده است. به منظور انتقال داده از دستگاه کاربر، برنامه نیازمند مجوز اینترنت خواهد بود. با این حال، برنامه های اندروید نیازی به اطلاع و یا درخواست برای تصویب

کاربر برای این مجوز ندارند، زیرا این مجوز اگر در فایل بیانیه اظهار شود، به طور پیش فرض به تمام برنامه ها اعطا می شود. مجوز دیگری که این برنامه نیاز دارد ACCESS_NETWORK_STATE است که به دشمن اجازه می دهد تا نوع شبکه ای که دستگاه به آن وصل است را بشناسد (مانند WiFi و یا 3G/4G)؛ به عبارت دیگر برنامه مذکور نیازمند تأیید کاربر برای مجوز WRITE_EXTERNAL_STORAGE و ACCESS_NETWORK_STATE است.

یک چالش کلیدی برای هر برنامه مخرب (از جمله برنامه مذکور) جلوگیری از تشخیص توسط کاربران و فیلترهای نرم افزارهای مخرب است. الگوریتم های فیلتر مخرب به طور کلی بر اساس ارزیابی مجوز کاربران و وضع فعالیت است. این الگوریتم ها یک برنامه را در صورتی مشکوک در نظر می گیرند که بیش از حد مجوزهایی یا مجوزهای مرتبط با فعالیت تحمیل هزینه به دست آورد، مانند ارسال پیامک یا MMS یا تماس گرفتن؛ به عنوان مثال، به شماره حق بیمه؛ بنابراین، برنامه مذکور برای استفاده تعداد کم، به طور مداوم و بدون هزینه تحمیل مجوز مربوطه برای جلوگیری از تشخیص طراحی شده است.

نکته قابل توجه در استفاده از تلفن همراه، توجه به مصرف زیاد پهنای باند شبکه نیز منجر به تشخیص و یا بالابردن سوءظن کاربر می شود؛ بنابراین، برای جلوگیری از استفاده بیش از حد باتری، برنامه ما برای استفاده اندروید ساخته و طراحی شده است. به طور

مشابه برای جلوگیری از مصرف زیاد پهنای باند، برنامه ما اطلاعات کاربر را تنها زمانی که دستگاه به شبکه WiFi متصل است، به یک سرور شخص ثالث که تحت کنترل دشمن است، آپلود می کند. اگر این کاربر در حال مرور صفحات وب با استفاده از 3G/4G باشد، برنامه ما داده های حافظه نهان مرورگر را بر روی پوشه خصوصی برنامه کپی می کند و منتظر می ماند تا دستگاه به WiFi متصل شود. به عبارت دیگر این برنامه در WiFi و شبکه 4G اجرا می شود.

فعالیت ۱:

با تعیین زمانی که مرورگر شروع می شود، اندروید روش های متعددی را برای بازگشت برنامه های در حال اجرا فراهم می کند. و یک روش مؤثر برای ایجاد یک گیرنده پخش برای برنامه مرورگر مورد هدف استفاده از (ActivityManager.getRunningAppProcess) است. با این حال، این ویژگی در اندروید API سطح ۲۱ قدیمی شده است؛ بنابراین، از ویژگی fileObserver بومی در اندروید استفاده خواهد شد. زمانی که در فایل مقصد یا دایرکتوری تغییراتی رخ دهد، به اطلاع برنامه می رساند. FileObserver از زیرسامانه inotify از هسته لینوکس استفاده می کند که fileSystems را برای حریق اطلاعات زمانی که یک دایرکتوری داده شده توسط این مرورگر در دسترس قرار گیرد، گسترش می دهد.

فعالیت ۲:

کپی کردن از فایل های حافظه نهان: از آنجا که در اندروید فرمان «Cp» وجود ندارد، ما از InputStream و OutputStream بومی برای کپی کردن فایل ها از دایرکتوری حافظه نهان مرورگر استفاده می کنیم (در الگوریتم ۲) سپس ما فایل هایی را که با استفاده از الگوریتم ۱ کپی شده، شناسایی می کنیم. فایل های کپی شده در دایرکتوری حافظه نهان برنامه اولیه (در حافظه داخلی) برای جلوگیری از بالابردن سوءظن کاربر ذخیره خواهند شد. برای به کمینه رساندن استفاده از منابع، ما دایرکتوری حافظه نهان برنامه اولیه را به

5MB محدود خواهیم کرد و سامانه به طور خودکار وقتی که این حد پر شود، فایل های قدیمی تر را پاک خواهد کرد.

الگوریتم ۱: فهرست کردن فایل های حافظه پنهان

```
File applicationCache=this.getCacheDir();
File browserCache=new File(Environment.getExternalStorage().getAbsolutePath() +
"/cacheDirectoryName");
String[] filename = browserCache.listFiles();
For (int i=0; i<browserCache.listFiles().length; i++){
    copyFiles(new File(browserCache, filename[i]),
    new File(applicationCache, filename[i]));
}
```

الگوریتم ۲: کپی کردن فایل های حافظه پنهان

```
copyFiles(File source, File dest){
    InputStream toCopyFile = new FileInputStream(source);
    OutputStream copiedFile = new FileOutputStream
    (dest);
    Byte[] buff = new byte[1024];
    Int leng;
    While ((leng = toCopyFile.read(buff)) > 0){
    }
    toCopyFile.close();
    copiedFile.close();
}
```

برای بهبود بهره وری از برنامه نمونه اولیه، می توان توسط اجرای این دستور «این فایل از قبل موجود است» از کپی شدن همان فایل بیش از یک بار جلوگیری کرد.

فعالیت ۳:

بررسی کردن اتصال شبکه و انتقال فایل: آپلود مکرر فایل های حافظه پنهان از دستگاه های سرویس گیرنده می تواند سوءظن را با توجه به مصرف پهنای باند بالا ببرد

(مانند زمانی که کاربر یک برنامه داده محدود دارد)؛ بنابراین، برنامه نمونه اولیه برای بررسی اتصال WiFi طراحی شده که در الگوریتم ۳ نشان داده شده است.

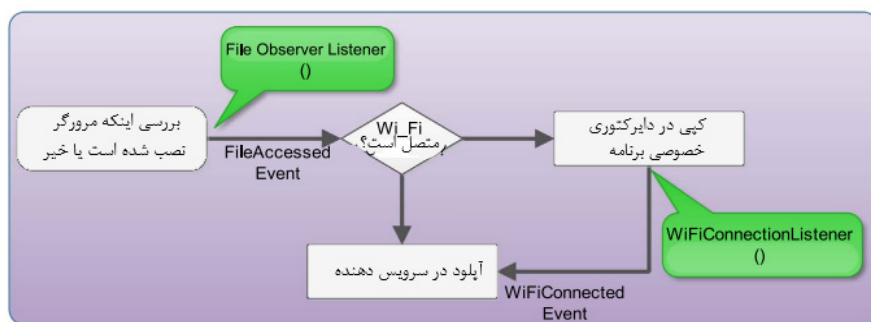
الگوریتم ۳: بررسی اتصال وای فای

```
ConnectivityManager manager = (ConnectivityManager) get-
SystemService (CONNECTIVITY_SERVICE);
NetworkInfo wifiConn = connManager.getNetworkInf
(ConnectivityManager.TYPE_WIFI);
return wifiConn.isAvailable();
```

اگر یک اتصال WiFi شناسایی شود، داده های ذخیره شده در حافظه خصوصی برنامه در دست اجرا بر روی سرور تعیین شده، آپلود خواهد شد. [9]

آپلود فایل ها بر روی سرور می تواند بر اساس اتصال به WiFi، یک فرآیند مصرف منابع و طولانی باشد. برنامه ما به عنوان یک سرویس در پس زمینه اجرا می شود، می توان برای آپلود فایل ها از «asyncTask» استفاده کرد. حلقه این برنامه تا زمانی که آپلود کامل شود، چندین مرتبه اجرا خواهد شد- در شکل ۲. سپس فایل ها از حافظه خصوصی برنامه پاک خواهند شد.

شکل شماره (۲): آپلود فایل ها بر روی سرور تعیین شده

فعالیت ۴:

درج تصویر در حافظه نهان (مسمومیت حافظه نهان): با استفاده از مجوز رایت ایکسترنال^۱، برنامه ما قادر به درج تصویر در دایرکتوری حافظه نهان مرورگر است- در

1. WRITE_EXTERNAL

الگوریتم ۴ و ۵. بارگذاری تصویر درج شده توسط مرورگر به تعدادی از شرایط بستگی دارد، مانند زمان انقضا، نوع فایل حافظه نهان و فرکانس دسترسی کاربر به URL مربوطه.

الگوریتم ۴: تعیین اینکه آیا فایل حافظه پنهان حاوی یک تصویر است یا خیر.

```
BitmapFactory.Options imageOptions = new BitmapFactory.
Option ();
imageOptions.inJustDecodeBounds = true;
BitmapFactory.decodeFile (file. getPath, imageOptions);
If (options.outWidth != -1 && options.outHeight != -1)
return true;
```

الگوریتم ۵: جایگزینی فایل تصویر.

```
Byte [] buff = new byte [1024];
Int leng;
While (( leng = new FileInputStream(toBeCopied).read
(buff)) > 0) {
toBeReplaced.write(buff, 0, leng);
}
toBeCopied.close();
toBeReplaced.close();
```

راه اندازی آزمایش:

بنا به آمار گوگل پلی استور، مرورگرهای گوگل کروم، موزیلا فایرفاکس و مرورگرهای UC محبوب ترین مرورگرها در برنامه های اندروید هستند. کروم و فایرفاکس دارای سازگاری مرور کراس - پلتفرم و اجرای اقدامات امنیتی مختلف هستند. [10] با این حال، مرورگرهای سبک بین کاربرانی که سرعت بارگذاری منابع آن ها به طور زیادی کمتر است، محبوب هستند، به ویژه بارگذاری فایل های رسانه ای بزرگ و در محیط بازی؛ بنابراین، در این پژوهش، سه مرورگر سبک اندروید انتخاب شد: دلفین، مرورگرهای CM و مرورگرهای UC (از سپتامبر سال 2015، بر اساس دانلودهای گوگل پلی استور). از آنجایی که سامسونگ یک الگوی محبوب اندروید است، مرورگر سهام سامسونگ نیز (نام بسته: com.sec.android.app.sbrowser) مدنظر قرار داده شده که به طور پیش فرض بر روی سامسونگ Galaxy S4 با نسخه اندروید 2.4.4 نصب شده است. [11]

جدول ۱ اطلاعاتی در مورد سه مرورگر انتخاب شده به ما نشان می دهد. ما در حال حاضر به طور خلاصه توضیحی در مورد وضعیت ذخیره سازی حافظه نهان مرورگرهای انتخاب شده ارائه می دهد.

مرورگر UC یکی از محبوب ترین مرورگرهای اندروید است که بیش از ۱۰۰ میلیون بار دانلود شده است. پس از بازرسی اولیه، کشف شد که مرورگر UC، بخشی بزرگی از فایل های حافظه نهان را در حافظه به اشتراک گذاری شده خارجی ذخیره می کند که شامل فایل های HTML از صفحه های وب دیده شده، JavaScript، CSS، فایل های تصویری و طیف وسیعی از پایگاه داده های پر شده توسط فعالیت مرور کاربران است. این پایگاه داده ها تنها اطلاعات مربوط به صفحه های وب مرور شده توسط کاربران را نشان نمی دهند، بلکه تعداد دفعاتی که دیده شده اند و زمان دسترسی و اینکه هر بار چه پاسخی از سرویس دهنده دریافت کرده اند را هم نشان می دهند. این مسئله که چه مقدار داده (پهنای باند) را هنگام دسترسی به هر صفحه به طور جداگانه استفاده کرده اند هم نشان می دهند. [12]

مرورگر دلفین یکی از قدیمی ترین مرورگرهای تعریف شده برای اندروید است. بازرسی اولیه حافظه نهان آن نشان می دهد که مرورگر دلفین اکثر منابع حافظه نهان را در `/sdcard/TunnyBrowser/cache/ directory` در حافظه به اشتراک گذاری شده خارجی ذخیره می کند. این مرورگر سه زیر-دایرکتوری دارد: `speeddial_covers`، `tablist_cache` و `webviewCache` همان طور که از نام آن مشخص است Speed dial دسترسی سریع (به کاربر اجازه می دهد تا یوآرال های مورد علاقه و یوآرال هایی که بیش تر استفاده می کند را بر روی عکس های ریز (thumbnails) جلوی مرورگر ذخیره کند. دایرکتوری Speeddial_covers، URL و فایل های مربوط به آن وب سایت را ذخیره می کند. [13]

در ادامه بررسی مشخص شد که دلفین، تصاویر محتوای وب نمایش داده شده را ذخیره کرده است. به عنوان مثال، هنگامی که یک کاربر به طور هم زمان بیش از یک صفحه را مرور می کند، محتوای آن صفحه به عنوان یک تصویر قابل مشاهده خواهد بود که حجم آن در حدود پنجاه کیلوبایت خواهد بود و در دایرکتوری `tablist_cache` ذخیره خواهد شد.

تمام دیگر فایل های حافظه نهان که شامل HTML، CSS و فایل های رسانه ای می شود در دایرکتوری webViewCache ذخیره می شود. [14]

بازرسی اولیه نشان داده که مرورگر CM، اکثر فایل های حافظه نهان را در حافظه داخلی ذخیره می کند و مشخص شد که ذخیره سازی محلی در دایرکتوری app_webview اجرا می شود، مشابه ذخیره سازی حافظه نهان استاندارد ارائه شده در اچ تی ام ال 5. با این وجود، یو آر ال های دیده شده در فایلی در حافظه به اشتراک گذاری شده، ذخیره و فهرست می شوند. [15]

در مورد مرورگر سهام سامسونگ، فایل های حافظه نهان، شامل HTML، JavaScript و فایل های رسانه ای می شود که در حافظه داخلی ذخیره شده اند. مشابه مرورگر دلفین، همچنین هر زمان که محتوای جدید در مرورگر بارگذاری شود، تصاویر را به عنوان فایل bitmap ذخیره می کند. این بیت مپ^۱ زمانی که کاربر به کلید سوئیچ برنامه سریع در دستگاه دسترسی دارد یا زمانی که کاربر اقدام به تغییر صفحه در مرورگر می کند، ممکن است برای نمایش پیش نمایش های برنامه های کاربردی در حال اجرا استفاده شود.

به طور پیش فرض، فایل های ذخیره شده در حافظه داخلی، خصوصی و تنها قابل دسترسی توسط صاحب برنامه در نظر گرفته می شوند. با این وجود، این مجوز می تواند در هنگام ایجاد یک فایل با استفاده از پرچم های MODE_، MODE_APPEND، WORLD_READABLE و یا MODE_WORLD_WRITEABLE توسط خالق برنامه تغییر کند. این مسئله به عنوان «نقص امنیتی جدی» برای اندروید در نظر گرفته می شود و از اندروید API در سطح ۱۷ حذف شده است. با این حال، یک نقص در مرورگر سهام سامسونگ یافت شده است که توسط این تحقیق نشان داده می شود. به طور خاص، مشخص شد که تصاویر ذخیره شده توسط مرورگر سهام سامسونگ در حافظه نهان آن با سطح دسترسی ۶۴۴ (rw-r-r-) مجوز کاربر اختصاص داده شده است.، بدین معنی است که می تواند توسط هر برنامه دیگری مورد دسترسی قرار بگیرد.

در این پژوهش، محققان از سامسونگ Galaxy S4 (روت شده) در حال اجرا برای اندروید با نسخه 2.4.4 به عنوان دستگاه اصلی آزمایش استفاده شد. سپس برنامه نمونه

1. Bitmap

در بخش بعدی بر روی دستگاه نصب که در فرایند پس زمینه اجرا می شود. همچنین هر مرورگر برای پنج دقیقه در یوآرال های باز شده در چند صفحه اجرا شد. برای بررسی اثر الگوی دشمن ما، همین آزمایش روی سامسونگ Galaxy S5 (روت شده) با اندروید نسخه 0.5.0 نیز اجرا شده است. [16]

یافته ها

در این بخش یافته های تحقیق توضیح داده می شود که شامل:

دلفین: محققین در این زمینه موفق به کپی کردن تمام فایل ها در دایرکتوری ریشه حافظه نهان (/sdcard/TunnyBrowser/Cache) و در زیرشاخه های آن شده اند. همچنین فایل ها با موفقیت در سرویس گیرنده آپلود شده اند.

در بررسی فایل های آپلود شده، با مشاهده محتوای فایل های رسانه ای؛ صفحه های وب دیده شده و غیره، قادر به بازیابی تاریخچه یوآرال مرورگر شد. همچنین با دسترسی به لینک در فایل اچ تی ام ال قادر به بازیابی محتوای خصوصی صفحه وب شد، مانند تصاویر و پست های دیوار صفحه فیس بوک کاربر. از تصاویر آپلود شده، ایمیل ها، جزئیات حساب کاربری و دیگر اطلاعات حساس کاربر به دست آمد. همچنین مشخص شد که دلفین، تصاویر حافظه نهان را بدون تغییر هدر ذخیره می کند. به طور کلی، زمانی که کاربر تلاش می کند تا به همان یوآرال دسترسی پیدا کند، مرورگر توسط حافظه نهان سرویس دهنده بررسی می شود که مشخص شود آیا حافظه نهان ذخیره شده تغییر یافته است یا خیر! با این وجود، دلفین قادر به شناسایی حافظه نهان تغییر یافته در این پژوهش نیست. به طور خاص، صفحه اصلی آمازون (<https://www.amazon.com/>) مرور شد و مشخص گردید که تمام تصاویر محصولات در حافظه نهان ذخیره می شوند. [16]. پس از آن تعدادی از این تصاویر با تصاویر دیگر با همان نام فایل جایگزین شد. بلافاصله همان صفحه دوباره مرور شد و با تصاویر جایگزین شده (به جای تصاویر اصلی) ارائه شد. همچنین به این مسئله که زمان بین مرور اول و دوم کمتر از دو دقیقه بود توجه شد و یافته های به دست آمده برای دو دستگاه دیگر هم صادق بود - سامسونگ Galaxy S4 و سامسونگ Galaxy S5.

مرورگر: UC

مشابه یافته های توضیح داده شده در بخش قبل، موفق به کپی کردن و آپلود کردن داده های ذخیره شده در دایرکتوری ریشه حافظه نهان شده است. کاربر قادر به شناسایی تصاویر نیست، اگرچه بر اساس اطلاعات جمع آوری شده از دیگر فایل های حافظه نهان و پایگاه داده، در دوره نقاهت تاریخچه مرورگر وب و شناسایی وضعیت مرور کاربر موفق بوده است. برای مثال، قادر به تعیین این بوده که صفحه وب در چه زمانی و توسط چند نفر دیده شده و قادر به بازیابی محتوای صفحه وب دیده شده هست. نتایج مشابهی برای هر دو دستگاه به دست آمد. [17]

مرورگر سهام سامسونگ:

همان طور که قبلاً توضیح داده شد، مرورگر سهام سامسونگ تمام منابع حافظه نهان را در حافظه داخلی دستگاه ذخیره می کند. با این وجود، در سامسونگ Galaxy S4، قادر به کپی کردن و آپلود کردن تصاویر از دستگاه شده است، یک بار هم محتوای جدیدی در مرورگر بارگذاری شد. از طریق این تصاویر، کاربر قادر به شناسایی فعالیت های محتوای وب گاه ها هست. همچنین قادر به بازیابی اطلاعات دیگری مانند پیام های رایانامه و جزئیات حساب کاربری هست. محتوای ذخیره شده با استفاده از مجوز دسترسی ۶۴۴، ما را از هرگونه اصلاح بازمی دارد.

با این وجود دریافت شد که این مرورگر بر روی سامسونگ Galaxy S5 با اندروید نسخه 0.5 به صورت پیش فرض نصب شده است. با این وجود، بازرسی ما از دیگر موبایل ها و تبلت های سامسونگ نشان دهنده این است که این مرورگر بر روی دستگاه های اندروید با نسخه 2.4.4 نصب شده است. [18]

مرورگر سی ام:

با کمال تعجب، مرورگر سی ام تمام فایل های حافظه نهان، از جمله تصاویر برای جهت یابی چند صفحه ای، پایگاه داده، فایل های اچ تی ام ال و فایل های رسانه ای بر روی حافظه داخلی دستگاه در حالت خصوصی ذخیره می کند. تنها اطلاعاتی که می توان بازیابی کرد، فهرست یو آر ال های دیده شده توسط کاربر است که به عنوان یک فایل در/

/sdcard/CheeahBrowser/.data/ موجود است. مشابه یافته های گزارش شده در مورد دو دستگاه دیگر.

روش تحقیق و تحلیل داده ها

جامعه آماری این پژوهش شامل مرورگرهای سبک تلفن همراه مبتنی بر سامانه عامل اندروید است که به طور گسترده برای دسترسی به سرویس های وب و ابری مورد استفاده قرار می گیرند. با توجه به هدف پژوهش که بررسی امنیت ذخیره سازی داده ها در مرورگرهای سبک است، از روش نمونه گیری هدفمند (Purposeful Sampling) استفاده شد.

بر این اساس، چهار مرورگر UC Browser، Dolphin Browser، CM Browser و مرورگر پیش فرض سامسونگ انتخاب شدند. معیارهای انتخاب شامل:

1. تعداد بالای کاربران و دانلود در Google Play،
2. استفاده گسترده از حافظه نهان برای افزایش سرعت،
3. تفاوت در معماری ذخیره سازی داده ها،
4. دسترس پذیری برای تحلیل آزمایشگاهی بودند.

آزمایش ها بر روی دو دستگاه Samsung Galaxy S4 (Android 4.4.2) و Samsung Galaxy S5 (Android 5.0.2) انجام شد تا اثر نسخه سامانه عامل بر رفتار ذخیره سازی مرورگرها نیز بررسی گردد.

روش تحلیل داده ها در این پژوهش تحلیل کیفی-تجربی^۱ است. داده های استخراج شده از حافظه نهان مرورگرها شامل فایل های HTML، CSS، JavaScript، تصاویر و پایگاه های داده مورد بررسی قرار گرفتند. تحلیل داده ها در سه سطح انجام شد:

۱. تحلیل محل ذخیره سازی داده ها (حافظه داخلی یا خارجی)،
۲. تحلیل سطح دسترسی فایل ها و امکان دسترسی غیرمجاز،
۳. تحلیل قابلیت بازبازی و دست کاری داده ها توسط مهاجم.

1. Experimental Qualitative Analysis

نتایج به صورت مقایسه ای میان مرورگرها تحلیل و در قالب جدول ها و نمودارها ارائه شد.

این پژوهش به روش آزمایشگاهی و تحلیلی انجام شده است. برای بررسی امنیت مرورگرهای سبک تلفن همراه، چهار مرورگر پرکاربرد شامل CM، Dolphin، UC Browser و Browser و مرورگر پیش فرض سامسونگ انتخاب شده است. مرورگرها بر روی دو دستگاه تلفن همراه سامسونگ Galaxy S4 و Galaxy S5 با نسخه های مختلف سامانه عامل اندروید نصب شدند.

برای شناسایی آسیب پذیری ها، یک برنامه نمونه اندروید طراحی شد که با استفاده از مجوزهای READ_EXTERNAL_STORAGE و WRITE_EXTERNAL_STORAGE قادر به خواندن و نوشتن فایل های ذخیره شده در کش مرورگرها بود. این برنامه همچنین برای انتقال داده ها به یک سرور آزمایشی از مجوز اینترنت بهره گرفت. فرآیند تحقیق شامل مراحل زیر بود:

۱. اجرای مرورگرها و مرور وب سایت های مختلف برای تولید داده در کش.
 ۲. شناسایی مسیرهای ذخیره سازی کش در هر مرورگر (حافظه داخلی یا خارجی).
 ۳. کپی برداری از فایل های کش شامل HTML، CSS، JavaScript، تصاویر و پایگاه های داده.
 ۴. تحلیل داده های استخراج شده به منظور بازیابی تاریخچه مرورگر، محتوای صفحات وب و اطلاعات حساس کاربر.
 ۵. مقایسه مرورگرها بر اساس میزان آسیب پذیری، سطح دسترسی فایل ها و امکان سوءاستفاده مهاجم.
- فرضیه اصلی مقاله هم عبارت است از: مرورگرهای سبک تلفن همراه به دلیل ذخیره سازی ناامن داده ها در حافظه نهان، در معرض تهدیدات امنیتی جدی قرار دارند. برای آزمون این فرضیه، رفتار ذخیره سازی داده ها در چهار مرورگر منتخب مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد:

- در مرورگرهای Dolphin و UC Browser داده های حساس در حافظه خارجی و بدون رمزنگاری ذخیره می شوند که امکان بازیابی تاریخچه مرور، محتوای صفحات وب و تغییر فایل های کش را فراهم می کند.
- در مرورگر Samsung Stock Browser، اگرچه داده ها در حافظه داخلی ذخیره می شوند، اما تنظیمات نادرست سطح دسترسی فایل ها (Permission 644) منجر به دسترسی غیرمجاز می شود.
- مرورگر CM Browser نسبت به سایر مرورگرها امنیت بالاتری دارد، اما همچنان امکان افشای تاریخچه مرور وجود دارد.

مبانی نظری و چارچوب مفهومی

مرورگرهای سبک تلفن همراه برای بهبود سرعت بارگذاری صفحات وب، از روش هایی مانند افزایش اندازه حافظه نهان^۱ و کاهش وابستگی به افزونه ها استفاده می کنند. هرچند این اقدامات تجربه کاربری را بهبود می بخشد، اما از نظر امنیتی می تواند آسیب پذیری هایی ایجاد نماید. در این بخش به برخی مفاهیم کلیدی مرتبط با پژوهش پرداخته می شود:

ذخیره سازی وب^۲: ذخیره سازی وب به عنوان بخشی از استاندارد HTML5 معرفی شد و شامل دو نوع ذخیره سازی محلی^۳ و ذخیره سازی جلسه ای^۴ است. این سازوکار در صورتی که به درستی پیاده سازی شود می تواند برای ذخیره داده های حساس کاربران مورد استفاده قرار گیرد. در دستگاه های اندرویدی معمولاً ذخیره سازی وب در حافظه داخلی انجام می شود که امنیت بیشتری دارد.

حافظه نهان مرورگر^۵: حافظه نهان، داده های صفحات وب HTML، CSS، JavaScript و فایل های رسانه ای را موقتاً ذخیره می کند تا در بازدیدهای بعدی سرعت بارگذاری افزایش یابد. با این حال، در مرورگرهای سبک به دلیل استفاده از حافظه خارجی، نظیر کارت SD، این داده ها ممکن است در معرض دسترسی سایر برنامه ها قرار گیرند.

1. Cache

2. Web Storage

3. Local Storage

4. Session Storage

5. Browser Cache

الگوی تهدید^۱: الگوی تهدید چارچوبی است برای شناسایی مسیرهای حمله و آسیب پذیری ها. در پژوهش حاضر، الگوی دشمنی طراحی شد که قادر است تاریخچه مرورگر، عبارات جستجو، محتوای وب و فایل های تصویری ذخیره شده در کش را استخراج و حتی محتوای آن را تغییر دهد.

نشت داده^۲: ذخیره سازی ناامن داده ها در مکان های عمومی می تواند منجر به نشت اطلاعات حساس کاربران شود. برای مثال، ذخیره تصاویر، تاریخچه مرورگر یا فایل های HTML در حافظه خارجی باعث می شود مهاجمان با دسترسی ساده به مجوزهای اندروید بتوانند به این داده ها دسترسی پیدا کنند.

حملات مبتنی بر کش^۳: مهاجمان می توانند از فایل های کش مرورگر برای اجرای حملاتی مانند فیشینگ یا دست کاری محتوای صفحات وب استفاده کنند. این حملات نه تنها امنیت کاربران را تهدید می کنند، بلکه اعتبار سرویس های آنلاین نیز در معرض خطر قرار می گیرد.

بنابراین، مرورگرهای سبک علی رغم کارایی بالا، به دلیل استفاده از روش های ذخیره سازی ناامن، در معرض تهدیدهای امنیتی متعددی قرار دارند. این چارچوب نظری مبنای طراحی الگوی تهدید در پژوهش حاضر را تشکیل می دهد.

تجزیه و تحلیل یافته ها در ارتباط با فرضیه پژوهش

با توجه به اینکه مقاله در نسخه اولیه فاقد فرضیه صریح بود، در نسخه اصلاح شده فرضیه زیر به عنوان مبنای تحلیل در نظر گرفته می شود:

فرضیه اصلی: مرورگرهای سبک تلفن همراه به دلیل شیوه ذخیره سازی ناامن داده ها، در معرض تهدیدات امنیتی جدی قرار دارند. بر اساس این فرضیه، داده های حاصل از آزمایش ها تحلیل شدند:

مرورگر دلفین^۴: نتایج نشان داد تمامی فایل های کش در حافظه خارجی ذخیره می شوند. این موضوع امکان بازیابی تاریخچه مرورگر، مشاهده محتوای صفحات خصوصی (مانند

1. Threat Model

2. Data Leakage

3. Cache-based Attacks

4. Dolphin

ایمیل ها و پیام های شبکه های اجتماعی) و حتی جایگزینی تصاویر اصلی با فایل های جعلی را فراهم ساخت؛ بنابراین فرضیه اصلی در مورد ناامنی این مرورگر تأیید می شود.

مرورگر UC Browser: بررسی ها نشان داد این مرورگر علاوه بر ذخیره فایل ها، پایگاه های داده ای شامل اطلاعات دقیق زمان بندی و پاسخ های سرور را در حافظه خارجی ذخیره می کند. این اطلاعات بدون رمزنگاری بوده و توسط برنامه آزمایشی قابل استخراج بود. یافته ها فرضیه پژوهش را در مورد آسیب پذیری این مرورگر تأیید می کند.

مرورگر سهام سامسونگ^۱: این مرورگر اگرچه داده ها را در حافظه داخلی ذخیره می کند، اما تصاویر با سطح دسترسی ضعیف (۶۴۴) ذخیره شده اند. این ضعف امنیتی به مهاجم اجازه دسترسی غیرمجاز به تصاویر و محتوای مرور شده کاربر را می دهد؛ بنابراین، این مرورگر نیز با فرضیه پژوهش همسو است.

مرورگر CM Browser: این مرورگر اکثر داده های کش را در حافظه داخلی و با سطح دسترسی مناسب ذخیره کرده است. تنها اطلاعات قابل بازیابی، فهرست URL های مشاهده شده بود؛ بنابراین، در مقایسه با مرورگرهای دیگر، امنیت نسبی بیشتری دارد، اما همچنان در برابر افشای تاریخچه مرور آسیب پذیر است.

جمع بندی:

تحلیل نتایج نشان داد مرورگرهای سبک به طور کلی در ذخیره سازی داده های کاربران امنیت کافی ندارند. مواردی همچون ذخیره داده ها در حافظه خارجی بدون رمزنگاری، مجوزهای دسترسی ضعیف و امکان دست کاری کش، تأییدی بر فرضیه اصلی پژوهش هستند.

در پاسخ به پرسش اصلی پژوهش، چنین تعریف شده است: آیا مرورگرهای سبک تلفن همراه قادر به ذخیره سازی امن داده های کاربران هستند؟ با توجه به آزمایش ها و تحلیل های انجام شده، پاسخ این پرسش به طور روشن منفی است. یافته های پژوهش نشان دادند:

۱. مرورگرهای دلفین و UC داده ها را در حافظه خارجی و بدون رمزنگاری ذخیره می کنند و امکان بازیابی تاریخچه مرور، محتوای صفحات خصوصی و حتی تغییر فایل های کش وجود دارد.

1. Samsung Stock Browser

۲. مرورگر سهام سامسونگ اگرچه از حافظه داخلی استفاده می کند، اما به علت تنظیمات نادرست سطح دسترسی فایل ها، تصاویر ذخیره شده در معرض دسترسی برنامه های غیرمجاز هستند.

۳. مرورگر CM نسبت به دیگر مرورگرها امنیت بهتری دارد، زیرا داده ها را عمدتاً در حافظه داخلی ذخیره می کند، با این حال در برابر افشای تاریخچه مرور همچنان آسیب پذیر است.

بنابراین، بر اساس شواهد به دست آمده، می توان نتیجه گرفت که مرورگرهای سبک تلفن همراه هنوز فاقد سازوکارهای کافی برای حفاظت از داده های حساس کاربران هستند و فرضیه پژوهش مبنی بر «وجود تهدیدات امنیتی ناشی از شیوه ذخیره سازی داده ها» به طور کامل تأیید می گردد.

خلاصه

جدول شماره (۳) یافته های پژوهش در مورد چهار مرورگر را به طور مختصر بیان کرده است.

جدول شماره (۴) پیاده سازی امنیتی (مورد استفاده در پژوهش) مرورگرهای سبک مورد مطالعه در این مقاله و همچنین دو مرورگر محبوب دیگر را به طور مختصر بیان کرده است. این مسئله روشن است که دلفین، مرورگر یوسی^۱ و مرورگرهای سهام سامسونگ فاقد سازوکارهای امنیتی اساسی هستند.

جدول شماره ۳ - خلاصه از یافته ها.

مرورگرها	اهداف دشمن			
	تاریخچه مرورگر	شرایط جستجو	عصاره (دانش) محتوای وب	تغییر محتوای حافظه نهان
۱. مرورگر دلفین	بله	بله	بله	بله
۲. مرورگر CM	بله			
۳. مرورگر UC	بله	بله	بله	
مرورگرهای سهام سامسونگ	بله		بله	

1. UC

جدول شماره ۴ - خلاصه مقایسه‌ای از پیاده‌سازی شاخص‌های امنیتی در مرورگرهای تلفن همراه.

سلسله‌مرورگر [۳]			
مرورگرها	فیلتر ضد فیشینگ	نمایش هویت ارائه‌دهندگان	نمایش گواهی‌نامه
گوگل کروم	بله	بله	بله
موزیلا فایرفاکس	بله	بله	بله
مرورگرهای سبک (نتیجه ارزیابی ما)			
دلفین	نه	بله	بله
مرورگر UC	نه	نه	نه
مرورگرهای سهام سامسونگ	نه	بله	بله
مرورگر CM	بله	بله	بله

امنیت ذخیره‌سازی در اندروید نیز اخیراً مورد توجه محققین بوده است. برای مثال، در سال ۲۰۱۵، لی‌یوو و همکارانش بر روی رفتارهای ذخیره‌سازی داده‌های برنامه اندروید مطالعه کرده‌اند. آن‌ها داده‌های ذخیره‌شده توسط برنامه‌های ارتباطی محبوب را مورد بررسی قرار دادند. مانند ویبو، فیسبوک، اینستاگرام، لاین، اسکایپ و وایبر. برای اینکه تعیین کنند چه مقدار از داده‌های خصوصی کاربران از این برنامه‌ها بدون آگاهی کاربران توسط مهاجم قابل سرقت و نفوذ است. [۵] این مطالعه همچنین نشان می‌دهد که امنیت اطلاعات خصوصی کاربران وابسته به این است که آیا طراح برنامه این اطلاعات را حساس یا غیر حساس تعیین کرده است. داده‌هایی توسط طراح برنامه غیر حساس در نظر گرفته خواهد شد که برای اشتراک در حافظه ذخیره‌سازی خارجی ذخیره‌شده باشد که در دسترس دیگر کاربران هم قرار می‌گیرد. با این حال، هیچ تعریف یکسانی برای داده‌های حساس و غیر حساس وجود ندارد. این مسئله نشان‌دهنده این است که در بعضی موارد، شماره تلفن، فهرست تماس و دیگر اطلاعات خصوصی کاربر به دست آمده از فایل‌های عمومی به اشتراک گذاشته شده توسط کاربر است.

مطالعات انجام شده توسط ژانگ و همکارانش نیز بقایای به‌جامانده از داده توسط برنامه‌های اندروید پس از حذف آن‌ها را گزارش می‌دهد که می‌تواند اطلاعات حساسی را به مهاجم نشان دهد. آن‌ها در آزمایش‌های خود، بقایای بهبود داده از سرویس‌های

سامانه و سرویس برنامه سامانه را مورد بررسی قرار دادند. [7] آن ها قادر به بازیابی اطلاعات حساسی مانند اعتبار ورودی کاربران، کلیدهای عمومی یا خصوصی، URL و محتوای قصد انتظار شدند. یافته های مشابهی از تجزیه و تحلیل برنامه های تلفن همراه نیز گزارش شده است.

لی یو و همکاران نشان دادند که چگونه یک مهاجم با قابلیت نصب یک برنامه با مجوز WRITE_EXTERNAL_STORAGE، READ_EXTERNAL_STORAGE and INTERNET می تواند دسترسی غیرمجاز به فایل های ذخیره شده عمومی در دستگاه های اندروید پیدا کند. [8] مشابه به روش لی یو و همکارانش ژوآو همکارانش از یک الگوی دشمن با قابلیت های یک مهاجم برای دزدیدن و ارسال داده از طریق مرورگر با استفاده از قصد URL ACTION-VIEW استفاده کردند. اما این روش (الگوی دشمن مجوز صفر) تنها زمانی می تواند داده را انتقال دهد که صفحه نمایش دستگاه در حال اجرا باشد. استفاده از الگوی دشمن در امنیت برنامه تلفن همراه نیز در این مطالعه یافت می شود که توسط مارتین و چو انجام شده است.

نتیجه تحقیق و پیشنهادها

الف- نتیجه تحقیق

نتایج نشان داد مرورگرهای سبک تلفن همراه عموماً از سازوکارهای ایمن و استاندارد برای ذخیره سازی داده های حساس کاربران استفاده نمی کنند. آسیب پذیری های شناسایی شده شامل ذخیره سازی داده ها در حافظه خارجی، ضعف در سطح دسترسی فایل ها و امکان دست کاری محتوای کش است. همچنین، الگوی تهدید پیشنهادی توانست این آسیب پذیری ها را به طور مؤثر شناسایی و ارزیابی نماید؛ بنابراین، شواهد تجربی به دست آمده فرضیه اصلی پژوهش را تأیید می کنند.

نتایج حاصل از این آزمایش ها در قالب جدول ها و توصیفات تفصیلی ارائه شد. همچنین در تحلیل داده ها نشان داده شد که برخی مرورگرها اطلاعات را در حافظه خارجی و بدون رمزنگاری ذخیره می کنند که زمینه نشت اطلاعات و سوءاستفاده مهاجمان را فراهم می سازد.

تعدادی از برنامه های تجاری برای پیگیری و نظارت بر فعالیت کاربران بر روی دستگاه های اندروید طراحی شده، مانند FlexySpy و MobileSpy این برنامه ها به کاربر اجازه می دهند تا تاریخچه مرورگر را بخواند و بر روی دستگاه های بدون ریشه علامت گذاری کند، اما آن ها نیاز به مالک دستگاه تلفن همراه و اجازه دسترسی به برنامه را دارند، مانند مجوز مرورگر "com.android.READ_HISTORY_BOOKMARKS" برای دسترسی به تاریخچه مرورگر و "android.permission.ACCESS_FINE_LOCATION" یا "android.permission.ACCESS_COARSE_LOCATION" برای ردیابی محل کاربر استفاده می شوند.

این برنامه قادر به گرفتن تصاویری از فعالیت های مرورگر و یا دسترسی به محتوا نیستند (ایمیل و جزئیات حساب شخصی) مگر اینکه دستگاه روت شده باشد و به آن مجوزهای خاص اضافی اعطا شده باشد. [19]

نتایج حاکی از این است که؛ برنامه نمونه می تواند تاریخچه و محتوای مرورگرهای مقصد را بخواند (از طریق حافظه نهان) و همچنین از مرورگر سهام سامسونگ تصویربرداری کند. در مرورگر دلفین، برنامه همچنین می تواند فایل های تصویری در حافظه نهان را جایگزین کند و تصاویر جایگزین شده را نمایش دهد (به جای فایل های وب قانونی). از آسیب پذیری های شناسایی شده در این مقاله، می توان آسیب پذیری توسط پروژه امنیتی برنامه وب باز^۱ را به عنوان آسیب پذیری اصلی برنامه های تلفن همراه در نظر گرفت. شرح این مورد در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول شماره (۵) - شناسایی آسیب پذیری امنیت ده برنامه تلفن همراه توسط OWASP

شناسایی آسیب پذیری در مرورگرها				آسیب پذیری امنیت ده برنامه تلفن همراه OWASP
سهام سامسونگ	CM	UC	دلفین	
	بله	بله	بله	کنترل سمت سرویس دهنده ضعیف ذخیره سازی داده ناامن
بله		بله	بله	حفاظت ناکافی لایه انتقال نشت داده به طور ناخواسته

1. OWASP

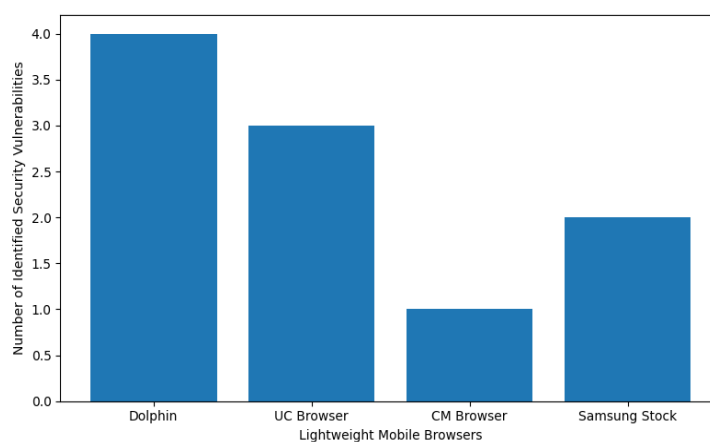
شناسایی آسیب پذیری در مرورگرها				آسیب پذیری امنیت ده برنامه تلفن همراه OWASP
سهم سانسونگ	CM	UC	دلفین	
				احراز هویت و مجوز ضعیف
			بله	رمزنگاری شکسته تزریق سمت سرویس گیرنده
				تصمیم گیری های امنیتی از طریق ورودی غیر قابل اطمینان
				اداره جلسه نامناسب
				حمایت فاقد دودویی

ذخیره سازی ناامن داده ها شامل عمل ذخیره سازی اطلاعات حساس بدون رمزنگاری و یا حفاظت از اطلاعات در مکانی ناامن است. برای مثال، در این تحقیق مشخص شد که مرورگر سهام سانسونگ تصاویر را در حافظه داخلی با یک مجوز فایل ضعیف ذخیره می کند. برنامه نمونه ما قادر به تزریق محتوای مخرب در حافظه نهان مرورگر دلفین است؛ بنابراین، این مرورگر به یک حمله تزریقی از سمت سرویس گیرنده آسیب پذیر است. نشت اطلاعات به طور ناخواسته می تواند نتیجه ذخیره اطلاعات در مکانی ناامن باشد (به عنوان مثال داده ذخیره شده می تواند توسط شخص یا برنامه غیرمجاز مورد دسترسی قرار گیرد). برای مثال، این چهار مرورگر مورد بررسی در این مقاله، داده را در حافظه به اشتراک گذاری شده خارجی ذخیره می کنند که می تواند توسط برنامه های دیگر مورد دسترسی قرار گیرد.

مورد پایانی؛ در این مقاله یک الگوی دشمن ارائه شد که می تواند در مطالعه امنیت مرورگرهای سبک استفاده شود که یک روش محبوب از دسترسی به سرویس های ابری است. برای نشان دادن عملی این الگوی دشمن، یک برنامه نمونه ساخته شد. با استفاده از چهار مرورگر سبک محبوب مورد مطالعه، مشخص شد که دلفین، مرورگر CM و مرورگر UC اطلاعات کاربری حساس را در حافظه خارجی اشتراک گذاری شده ذخیره می کنند. اگرچه مرورگر سهام سانسونگ اطلاعات کاربری حساس را در حافظه داخلی دستگاه ذخیره می کند. نشان داده شد که یک مهاجم می تواند از مجوزهای فایل ضعیف برای دسترسی به اطلاعات ذخیره شده استفاده کند. [20] این آسیب پذیری به

علت یک نقص طراحی است؛ ذخیره سازی فایل نادرست توسط مرورگرها. این مسئله همچنین نیاز به اطمینان برای ذخیره سازی فایل های اندروید و سامانه مجوز فایل برای بهبود و جلوگیری از دسترسی افراد غیرمجاز به فایل های ایجاد شده توسط برنامه های دیگر تقویت می کند. از دیدگاه اجرایی، بارگذاری محتوا از حافظه داخلی بدون به خطر انداختن امنیت، بسیار کارآمدتر است. با این وجود، به نظر می رسد که مرورگرها هنوز هم برای استفاده از حافظه خارجی طراحی شده اند تا استفاده از حافظه داخلی، شاید با توجه به حجم ذخیره سازی شان این طور باشند؛ بنابراین، قابل اتکا نیست که توصیه ای ساده به مرورگرها برای ذخیره سازی فایل ها در حافظه داخلی، راهبرد قابل دوامی باشد، مگر اینکه خطر مرتبط با مجوز فایل همچنان مورد خطاب قرار بگیرد؛ بنابراین، یک راه حل کوتاه مدت برای مرورگرها می تواند ذخیره فایل های غیر حساس یا بزرگ (مانند کلیپ های ویدئویی) در حافظه خارجی باشد. با این حال، بهتر است به کاربران هشدار داده شود که این فایل ها ممکن است توسط برنامه های دیگر مورد دسترسی قرار بگیرند. موارد در شکل شماره ۳ ارائه شده است.

شکل شماره (۳): توزیع آسیب پذیری های امنیتی شناسایی شده در مرورگرهای سبک تلفن همراه اندرویدی

مطابق شکل ۳ مرورگر دلفین بیشترین تعداد آسیب پذیری های امنیتی شناسایی شده را نشان می دهد که بیانگر سطح بالاتری از ریسک در ذخیره سازی و مدیریت داده های

کش است. مرورگر UC Browser نیز با وجود عملکرد بهتر نسبت به دلفین، همچنان دارای ضعف‌های امنیتی قابل توجهی است

در مقابل، مرورگر CM Browser کمترین میزان آسیب‌پذیری را داراست که می‌تواند ناشی از کنترل بهتر دسترسی فایل‌ها و محدودسازی ذخیره‌سازی داده‌ها باشد. مرورگر پیش‌فرض سامسونگ در وضعیت میانی قرار می‌گیرد که نشان می‌دهد استفاده از حافظه داخلی به تنهایی تضمین‌کننده امنیت کامل نیست.

ب- پیشنهادها

با توجه به نتایج پژوهش و آسیب‌پذیری‌های شناسایی شده، پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

۱. برای طراحان مرورگرها:
 - استفاده از حافظه داخلی رمزنگاری شده برای ذخیره فایل‌های کش و پایگاه‌های داده.
 - اعمال سطح دسترسی محدود^۱ بر روی فایل‌های ذخیره‌شده، به گونه‌ای که برنامه‌های ثالث امکان خواندن یا تغییر آن‌ها را نداشته باشند.
 - پیاده‌سازی مکانیسم‌های ضد فیشینگ و اعتبارسنجی فایل‌های کش تا از دست‌کاری و جایگزینی فایل‌های ذخیره‌شده جلوگیری شود.
۲. برای کاربران:
 - استفاده از مرورگرهای رسمی و معتبر (مانند Chrome یا Firefox) که از استانداردهای امنیتی بیشتری پشتیبانی می‌کنند.
 - پرهیز از ذخیره‌سازی اطلاعات حساس (مانند رمز عبور یا اطلاعات بانکی) در مرورگرهای سبک.
 - پاک‌سازی دوره‌ای حافظه کش مرورگرها برای کاهش احتمال سوءاستفاده.
۳. برای پژوهش‌های آتی:
 - بررسی امنیت مرورگرهای جدیدتر و پرکاربرد مانند Brave و Opera Mini.
 - توسعه ابزارهای نظارتی برای شناسایی آسیب‌پذیری‌های ذخیره‌سازی در مرورگرهای موبایل.

- مطالعه تطبیقی بر روی مرورگرهای سامانه عامل های مختلف (iOS، HarmonyOS و ...) برای ارائه راهکارهای جامع تر هم پیشنهاد داده می شود.

منابع

- [1] Adebayo, O. S., & Aziz, N. A. (2015). Static code analysis of permission-based features for Android malware classification using Apriori algorithm with particle swarm optimization. *Journal of Information Assurance and Security*, 10(4), 1-10.
- [2] Amrutkar, C., Singh, K., Verma, A., & Traynor, P. (2012). VulnerableMe: Measuring systemic weaknesses in mobile browser security. In *Information Systems Security* (pp. 16-34). Springer.
- [3] Amrutkar, C., Traynor, P., & van Oorschot, P. C. (2015). An empirical evaluation of security indicators in mobile web browsers. *IEEE Transactions on Mobile Computing*, 14(5), 889-903.
- [4] Aung, Z., & Zaw, W. (2013). Permission-based Android malware detection. *International Journal of Scientific and Technology Research*, 2(3), 228-234.
- [5] Wadkar, H., Mishra, A., & Dixit, A. (2014). Prevention of information leakages in a web browser by monitoring system calls. In *Proceedings of the IEEE International Advance Computing Conference (IACC)* (pp. 199-204). IEEE.
- [6] Tsalis, N., Virvilis, N., Mylonas, A., Apostolopoulos, T., & Gritzalis, D. (2015). Browser blacklists: A utopia of phishing protection. Springer.
- [7] Liu, X., Zhou, Z., Diao, W., Li, Z., & Zhang, K. (2015). An empirical study on Android for saving non-shared data on public storage. In *ICT Systems Security and Privacy Protection* (pp. 542-556). Springer.
- [8] Azfar, A., Choo, K.-K. R., & Liu, L. (2016). An Android communication app forensic taxonomy. *Journal of Forensic Sciences*. <https://doi.org/10.1111/1556-4029.13164>
- [9] Bansal, C., Preibusch, S., & Milic-Frayling, N. (2015). Cache timing attacks revisited: Efficient and repeatable browser history, OS and network sniffing. In *ICT Systems Security and Privacy Protection* (pp. 97-111). Springer.
- [10] Chamkoori, A., & Katebi, S. (2023). Security and storage improvement in distributed cloud data centers by increasing reliability based on PSO and AIS algorithms. *Concurrency and Computation: Practice and Experience*, 35(6). <https://doi.org/10.1002/cpe.7375>
- [11] Chamkoori, A., & Katebi, S. (2021). Robustness of the storage in cloud data centers based on simple swarm optimization algorithm. *Security and Communication Networks*, Article ID 6653214. <https://doi.org/10.1155/2021/6653214>
- [12] Burguera, I., Zurutuza, U., & Nadjm-Tehrani, S. (2011). Crowddroid: Behavior-based malware detection system for Android. In *Proceedings of the 1st ACM Workshop on Security and Privacy in Smartphones and Mobile Devices* (pp. 15-26). ACM.

- [13] Chamkoori, A., & Katebi, S. (2022). Improving storage in distributed cloud data centers by increasing reliability using collective intelligence algorithms. *Journal of Southern Communication Engineering*, 12(47), 71-83.
- [14] Tian, D., Ma, Y., Balasubramanian, A., Liu, Y., Huang, G., & Liu, X. (2022). Characterizing embedded web browsing in mobile apps. *IEEE Transactions on Mobile Computing*, 21(11), 3912-3925. <https://doi.org/10.1109/TMC.2021.3065945>
- [15] D'Orazio, C., & Choo, K.-K. R. (2015). An adversary model to evaluate DRM protection of video contents on iOS devices. *Computers & Security*, 56, 94-110.
- [16] Daryabar, F., & Dehghantanha, A. (2016). Forensic investigation of OneDrive, Box, Google Drive and Dropbox applications on Android and iOS devices. *Australian Journal of Forensic Sciences*, 48(6), 1-28. <https://doi.org/10.1080/00450618.2015.1110620>
- [17] Das, M. L., & Samdaria, N. (2014). On the security of SSL/TLS-enabled applications. *Applied Computing and Informatics*, 10(1), 68-81.
- [18] Desmet, L., & Johns, M. (2014). Real-time communications security on the web. *IEEE Internet Computing*, 18(6), 8-10.
- [19] Do, Q., Martini, B., & Choo, K.-K. R. (2014). Enforcing file system permissions on Android external storage. In *Proceedings of the 13th IEEE International Conference on Trust, Security and Privacy in Computing and Communications (TrustCom)* (pp. 949-954). IEEE.
- [20] Do, Q., Martini, B., & Choo, K.-K. R. (2015). Exfiltrating data from Android devices. *Computers & Security*, 48, 74-91.